

PHÂN BÓN HỮU CƠ KHOÁNG TỪ CHẤT THẢI CHĂN NUÔI

> Phân bón hữu cơ từ chất thải chăn nuôi đã được người dân sử dụng lâu đời trong nông nghiệp Việt Nam. Tuy nhiên, bắt đầu từ thập niên 90 của thế kỷ trước, chúng ta đẩy mạnh khuyến cáo nông dân sử dụng phân bón hóa học nhằm tăng năng suất và sản lượng nông nghiệp, việc sử dụng phân bón hữu cơ từ phân chuồng ngày càng trở nên ít phổ biến.

Trải qua 3 thập kỷ phát triển nông nghiệp mạnh mẽ dựa trên nền tảng đầu vào hóa học, nông nghiệp Việt Nam đã và đang đổi mới với những hậu quả khá nghiêm trọng: (i) ô nhiễm môi trường nông nghiệp; (ii) mất an toàn vệ sinh thực phẩm; (iii) đứt đai trùi nêu cần cõi, cây trồng kém đáp ứng với phân bón; (iv) năng suất sản lượng tăng nhưng thu nhập của nông dân có xu hướng giảm do chi phí đầu vào cao, nhu cầu thị trường giảm do nguồn cung tăng, thị trường nông sản thế giới không ổn định.

Đã đến lúc nông nghiệp Việt Nam cần một hướng đi mới bền vững và hiệu quả hơn, một trong những hướng đi đó là sản xuất nông nghiệp theo hướng hữu cơ đã được Bộ trưởng Bộ NN-PTNT Nguyễn Xuân Cường khởi xướng tại hội nghị "Bàn giải pháp thúc đẩy sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp hữu cơ" ngày 4/4/2017 tại Hà Nội.

Hiện tại, mỗi năm nước ta tiêu thụ khoảng 11 triệu tấn phân bón, trong đó hơn 90% là phân bón hóa học (số liệu thống kê năm 2016 cho thấy Việt Nam nhập khẩu khoảng 4,2 triệu tấn phân bón hóa học với trị giá 1,25 tỷ USD), phân bón hữu cơ chỉ chiếm xấp xỉ 1 triệu tấn. Khi sử dụng phân bón hóa học, khoảng 50% lượng phân bón được cây trồng sử dụng để tạo sinh khối, 50% còn lại sẽ bị rửa trôi xuống nguồn nước gây ô nhiễm môi trường.

Mặt khác, hàng năm, ngành chăn nuôi Việt Nam thải ra khoảng 80 triệu tấn chất thải rắn, trong đó chỉ khoảng 20% được sử dụng hiệu quả (làm khí sinh học, ủ phân,

nuôi trùn, cho cá ăn, ...), còn lại 80% lượng chất thải chăn nuôi đã và đang bị xả bỏ ra môi trường gây ô nhiễm.

Như vậy, nếu có giải pháp để sử dụng hiệu quả nguồn chất thải chăn nuôi làm phân bón hữu cơ nhằm thay thế một phần lượng phân bón hóa học nhập khẩu thì sẽ tiết kiệm được ngoại tệ, tạo thêm việc làm và thu nhập bổ sung cho nền kinh tế.

Phân bón hữu cơ là một trong những yếu tố quan trọng trong chuyển đổi nông

Hiện tại, đa số các doanh nghiệp sản xuất phân bón hữu cơ tại Việt Nam đang sử dụng than bùn làm nguyên liệu chính do nguồn nguyên liệu tập trung, ổn định, thuận tiện vận chuyển. Tuy nhiên, nếu sử dụng chất thải chăn nuôi làm phân bón hữu cơ thì sẽ có sản phẩm đầu ra chất lượng cao hơn nhiều.

Do vậy, một số doanh nghiệp phân bón đang tìm kiếm giải pháp thay thế nguyên liệu than bùn bằng chất thải chăn nuôi nhằm nâng cao chất lượng sản phẩm và đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng của sản xuất nông nghiệp công nghệ cao. Mặc dù còn gặp nhiều khó khăn nhưng đây là hướng đi đúng đắn được Nhà nước quan tâm hỗ trợ bằng các chính sách và công nghệ phù hợp.

Một số hạn chế của phân bón hữu cơ cần được khắc phục như: (i) cần bón một khối lượng lớn phân trên một đơn vị diện tích nên bất tiện hơn về vận chuyển và sử dụng so với phân hóa học; (ii) tác động của phân bón hữu cơ không nhanh chóng như phân bón hóa học; (iii) chi phí đầu vào cao hơn so với phân bón hóa học. Những hạn chế này có thể được khắc phục phần nào khi sử dụng phân bón hữu cơ khoáng.

Theo nghiên cứu của các nhà khoa học, việc kết hợp giữa phân bón hữu cơ và phân bón hóa học thành phân bón hữu cơ khoáng sẽ có nhiều tác dụng tích cực như: (i) giảm thất thoát phân bón hóa học khi bón cho cây trồng; (ii) giúp cho phân bón hữu cơ có tác động nhanh hơn lên sinh trưởng và năng suất cây trồng; (iii) giảm khối lượng phân bón hữu cơ cần sử dụng trên đơn vị diện tích. Như vậy, nếu phát triển phân bón hữu cơ khoáng sẽ giúp cho nông dân thuận tiện khi sử dụng và tin tưởng hơn khi nhìn thấy tác động nhanh và rõ rệt của phân bón đối với cây trồng.

TS NGUYỄN THẾ HINH

Xưởng sản xuất phân bón hữu cơ sinh học

"Thúc đẩy sản xuất và sử dụng phân bón hữu cơ khoáng từ chất thải chăn nuôi sẽ đem lại lợi ích lớn cho nền kinh tế và giúp giảm ô nhiễm môi trường bền vững. Đây là hướng đi đúng đắn và hiệu quả cần được các bộ, ngành quan tâm khuyến khích và hỗ trợ phát triển."

nghiệp Việt Nam theo hướng nông nghiệp hữu cơ. Tuy nhiên, tình hình sản xuất và tiêu thụ phân bón hữu cơ hiện tại còn quá nhỏ bé so với nhu cầu trong nước về phân bón hữu cơ nhằm phục vụ sản xuất nông nghiệp công nghệ cao và những cây trồng có giá trị xuất khẩu như tiêu, cà phê, điều, cây ăn quả, cao su, vải...

Trang trại
trên suối đồi

Chăm sóc thanh long trên trại ven đồi

Trang trại thanh long rau của anh Nguyễn Văn I ở thôn Minh Sơn, xã Ngũ Lập Thạch (Vĩnh Phú) chênh vênh trên suối đồi lại rất hiệu quả. Điều đáng là "đầu ra" khá ổn định.

Nhà học hỏi kinh nghiệm người đi trước ở các xã anh Hoàng lục đầu trắc sau đầu tư có bài bản, kinh nghiệm thanh long phát triển đặc biệt sâu bệnh khó kể. Thực hiện chăm sóc ngặt theo quy trình, tưới của anh thường ra tháng 4 âm lịch và thu tháng 10 - 11 âm lịch. Đầu trồng, đến năm thứ 8 thu hoạch. Thời gian hiệu quả nhất, từ năm năm thứ 8.

Năm 2016, anh xuất khẩu mè đầu Loan, với khối lượng nay một số Cty của Nhật Bản đã đến tận quan, nhiều khả năng những hợp đồng xuất giá trị.

Gia đình anh chênh long ruột đỏ ở dao động trong khoảng 35.000 đồng/kg, có lên 40.000 đồng/kg Nguyễn Văn Hoàng tiếc quất.

ĐÓ

Thâm canh lúa cải tiến

Chi cục Trồng trọt và BVTV Quảng Bình vừa tổ chức hội thảo về kết quả thực hiện mô hình thâm canh lúa cải tiến (SRI) trên cánh đồng mẫu lúa thuộc dự án FLOW/EOWE do Chính phủ Hà Lan tài trợ.

Dự án nhằm mục tiêu thúc đẩy kinh tế - xã hội, góp phần giảm nghèo, tăng cường bình đẳng giới, ứng phó hiệu quả với biến đổi khí hậu. Sở NN-PTNT Quảng Bình là đối tác chính trong việc triển khai các hoạt động.

Vụ ĐX 2016 - 2017, Chi cục Trồng trọt và BVTV Quảng

P6, VN 20 với lượng giống gieo 5kg/sào.

Theo ông Nguyễn Xuân Tứ, Chi cục trưởng Chi cục Trồng trọt và BVTV Quảng Bình, lúa trong mô hình có khả năng chống chịu với sâu bệnh cao nên chi phí cho công tác BVTV cũng thấp hơn so với ruộng lúa ngoài mô hình (tiết kiệm gần 40%). Việc sử dụng nguồn nước tiết kiệm có hiệu quả hơn so với canh tác lúa truyền thống (giảm 3 lần).

Chị Nguyễn Thị Thanh (xã Tân Ninh) tham gia mô hình với diện tích 4 sào cho biết, cây lúa sinh trưởng phát triển

